

دستنامه کاربردی مدیریت منابع دیجیتال زاد

نگارش:

مهدی علیپور حافظی

استادیار دانشگاه علامه طباطبائی

علیرضا آتیهائی

مدیرکل پردازش منابع و فناوری های دیجیتال و دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه تهران

با همکاری

مهدیه بهمن آبادی، زهرا حداد، حمیده دستجردی، حمیدرضا رادفر، ندا محلوچی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

بهار ۱۴۰۱

فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی ایران

سرشناسه	علیپور حافظی، مهدی. ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور	دستنامه کاربردی مدیریت منابع دیجیتال/ نگارش مهدی علیپور حافظی، علیرضا انتهای، با همکاری مهدیه بهمن آبادی... (و دیگران)؛ ویراستار آرزو تجلی.
مشخصات نشر	تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	۱۷۹ ص؛ مصور، جدول (رنگی).
فروست	انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ شماره ۱۵۹۳.
شابک	۷۰۰۰۰ ریال ۲-۶۶۳-۴۴۶-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	ص. ع. به انگلیسی: Mehdi Alipour-Hafezi, Alireza Entehaei, with Mahieh Bahman Abadi [et. al]. Digital-born information resource management: a how-to-do-it manual.
یادداشت	با همکاری مهدیه بهمن آبادی، زهرا حداد، حمیده دستجردی، حمیدرضا رادفر، ندا مخلوچی.
موضوع	منابع اطلاعاتی الکترونیکی -- مدیریت -- دستنامه‌ها Electronic information resources -- Management -- Handbooks, manuals, etc منابع اطلاعاتی الکترونیکی -- کنترل دستیابی -- دستنامه‌ها Electronic information resources -- Access control -- Handbooks, manuals, etc منابع اطلاعاتی الکترونیکی -- نگهداری و مرمت -- دستنامه‌ها Electronic information resources -- Conservation and restoration -- Handbooks, manuals, etc
شناسه افزوده	انتهای، علیرضا، ۱۳۵۶ -
شناسه افزوده	بهمن آبادی، مهدیه، ۱۳۶۲ -
شناسه افزوده	سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
شناسه افزوده	National Library and Archives of I.R. of Iran
رده بندی کنگره	۲۰۹۰۵۰
رده بندی دیویی	۰۲۵/۰۴
شماره کتابشناسی ملی	۸۸۳۹۱۳۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیا

انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ شماره ۱۵۹۳

عنوان: دستنامه کاربردی مدیریت منابع دیجیتال/ **نگارش:** مهدی علیپور حافظی، علیرضا انتهای **با همکاری:** مهدیه بهمن آبادی، زهرا حداد، حمیده دستجردی، حمیدرضا رادفر، ندا مخلوچی **ویراستار:** آرزو تجلی **صفحه‌آرایی:** شیوا باقری **طراح جلد:** نسیم بهزادیان نژاد **ناشر:** سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران **شمارگان:** ۵۰ نسخه/ چاپ اول ۱۴۰۱ **بها:** ۷۰۰۰۰ ریال (نسخه چاپی) **شابک:** ۷۰۰۰۰ ریال ۲-۶۶۳-۴۴۶-۹۶۴-۹۷۸

فهرست مطالب

۹	سخن ناشر
۱۱	پیشگفتار
	فصل ۱. کلیات
۱۹	۱-۱. مقدمه
۲۳	۲-۱. روش‌شناسی
۲۶	۳-۱. ساختار محتوای دستنامه
۲۹	۴-۱. انواع منابع اطلاعاتی دیجیتال‌زاد
	فصل ۲. دریافت منابع دیجیتال‌زاد
۳۳	۱-۲. مقدمه
۳۴	۲-۲. اقدامات لازم پس از دریافت فایل‌های دیجیتالی
۳۴	۱-۲-۱. دریافت محتوای دیجیتال از منابع پیوسته یا ناپیوسته
۴۷	۲-۲-۲. کنترل الودگی ویروسی فایل‌ها
۴۹	۳-۲-۲. ذخیره فایل‌های اصلی در رسانه ذخیره‌سازی
۵۱	۴-۲-۲. شناسایی فرمت و حجم فایل‌های دریافتشده
۶۱	۵-۲-۲. تهیه نسخه کپی از فایل‌های اصلی در فضای کاری
۶۱	۶-۲-۲. کنترل و حذف فایل‌های تکراری
۶۸	۷-۲-۲. اصلاح نام‌گذاری فایل‌ها و فولدرها
۷۵	۸-۲-۲. شناسایی و تصمیم‌گیری در مورد فایل‌های محرمانه، خصوصی، سیستمی، و بدون ارزش
۷۷	۹-۲-۲. اعتبار سنجی قالب‌ها و اطلاعات نمایش هر قالب

فصل ۳. مدیریت داده

- ۱-۳. مقدمه ۸۵
- ۲-۳. انواع فراداده‌های منابع دیجیتال ۸۶
- ۳-۳. تولید فراداده توصیفی ۸۹
- ۴-۳. تولید فراداده‌های ساختاری ۱۰۶
- ۵-۳. تولید فراداده‌های حفاظتی (مدیریتی) ۱۱۱
- ۶-۳. راهنمای انتخاب ابزارهای حفاظت دیجیتال ۱۳۳
- ۷-۳. استفاده از پردازش‌های خودکار در استخراج فراداده‌ها، به کمک هوش مصنوعی ۱۳۸

فصل ۴. آرشیوسازی

- ۱-۴. مقدمه ۱۴۳
- ۲-۴. تبدیل فایل‌های کاری به فایل‌های آرشیوی ۱۴۳
- ۳-۴. فرایند تبدیل فرمت‌ها و ذخیره‌سازی آرشیوی ۱۵۱
- ۴-۴. انتخاب رسانه ذخیره‌سازی آرشیوی ۱۵۵
- ۵-۴. تعیین شیوه ارائه خدمات از طریق فایل‌های آرشیوی ۱۶۰

فصل ۵. مدیریت آرشیو دیجیتال، تولید نسخه وبی، دسترسی کاربران

- ۱-۵. مدیریت آرشیو دیجیتال ۱۶۳
- ۱-۱-۵. مقدمه ۱۶۳
- ۲-۱-۵. مدیریت فایل‌های آرشیوی ۱۶۳
- ۳-۱-۵. مدیریت فرایند آرشیو دیجیتال ۱۶۴
- ۴-۱-۵. مدیریت فرایند خدمات‌رسانی از طریق فایل‌های آرشیوی ۱۶۴
- ۲-۵. استفاده از نسخه وبی برای ارائه خدمات بی‌وقفه ۱۶۶
- ۱-۲-۵. مقدمه ۱۶۶
- ۲-۲-۵. تولید نسخه وبی با استفاده از فایل‌های آرشیوی ۱۶۶
- ۳-۲-۵. مدیریت فایل‌های دیجیتال وب ۱۶۷
- ۳-۵. دسترسی کاربران به منابع دیجیتال ۱۶۷
- ۱-۳-۵. مقدمه ۱۶۷

سخن ناشر

انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران چاپ و نشر آثار علمی و تخصصی خاصی را بر عهده دارد که عمدتاً مورد نیاز و استفاده کتابخانه‌ها، آرشیوها و مراکز اسنادی و نیز مراکز آموزشی و پژوهشی است.

خطمشی انتشاراتی سازمانی در این زمینه، ارائه الگوی نشر کتابخانه‌ای و آرشیوی از طریق چاپ و انتشار منابع علمی-پژوهشی و عرضه مطلوب آثار حرفه‌ای و تخصصی در حوزه‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی (کتابداری و اطلاع‌رسانی) و مطالعات و پژوهش‌های آرشیوی و اسنادی مانند منابع مرجع، سرعنوان‌های موضوعی، رده‌ها، استانداردها، اصطلاح‌نامه‌ها، مستندها، دستنامه‌ها، فهرست‌ها و فهرستگان‌ها، ایران‌شناسی، اسلام‌شناسی، تاریخ شفاهی؛ همچنین احیا و چاپ منابع نفیس و نادر از جمله اسناد تاریخی، نسخه‌های خطی، نشریات قدیمی و آثار بین‌رشته‌ای مرتبط و وابسته به این حوزه‌ها در انواع قالب‌ها و محمل‌های چاپی و الکترونیکی است.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران امیدوار است با یاری پروردگار و همراهی اصحاب قلم و اندیشه، در جهت پاسداشت و اشاعه دستاوردهای علمی و فرهنگی ایران‌زمین، با توش و توانی روزافزون گام بردارد.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

جمهوری اسلامی ایران